

HWBP-project Veilige Vecht

Startdocument

Definitief, versie 1.0

Colofon

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Opdrachtgever: Cor Beekmans
Opdrachtnemer: Dick van Pijkeren
Projectnaam: Veilige Vecht
Projectfase: Verkenningsfase
Documentnaam: Startdocument HWBP-project Veilige Vecht

Documenthistorie

Versie	Datum	Opsteller	Toetser	Vrijgave	Omschrijving
0.0.1	9-3-2020	Esther van Zundert	Margreet Krol	Dick van Pijkeren	Versie voor projectteam en ABG
0.0.2	13-05-2020	Esther van Zundert Margreet Krol	Dick van Pijkeren	Projectteam IPM	Opmerkingen projectteam en ABG verwerkt
0.0.3	28-5-2020	Esther van Zundert Petra van den Brand	Margreet Krol	Dick van Pijkeren	Opmerkingen ABG verwerkt, kaart systeemmaatregelen opgenomen
1.0	16-7-2020	Hein van Middelaar Petra van den Brand	Margreet Krol	Projectteam IPM	Samenvatting toegevoegd

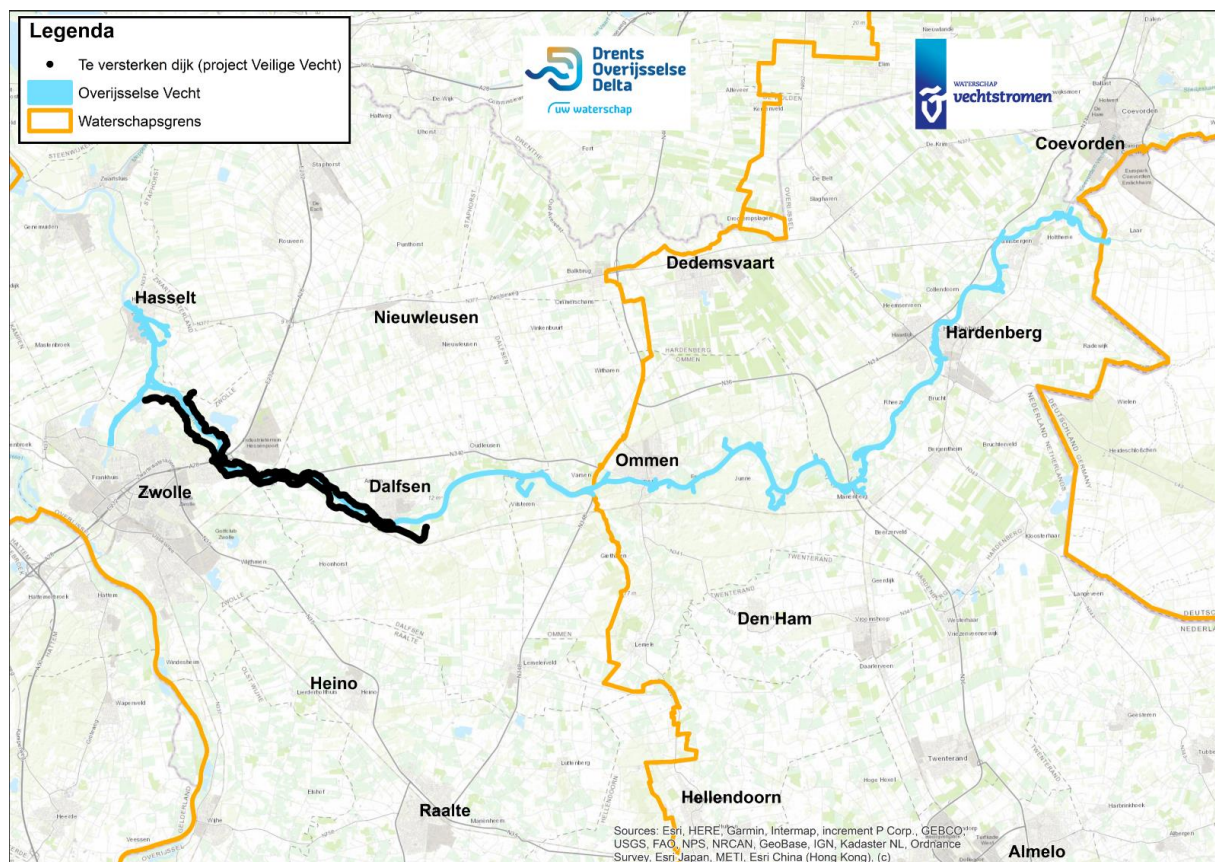
Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
Samenvatting	4
1. Inleiding.....	6
1.1. AANLEIDING VAN DIT PROJECT	6
1.2. PROJECT OP HOOFDLIJNEN	6
1.3. DOEL VAN DIT DOCUMENT EN LEESWIJZER	7
1.4. INFORMATIE EN MOGELIJKHEID TOT REACTIE	8
2. Opgave en doel	9
2.1. DOELEN EN AMBITIE VEILIGE VECHT	9
2.2. DIJKVERSTERKING.....	10
2.3. SYSTEEMMAATREGELEN.....	11
2.4. MOGELIJKE OPLOSSINGEN	13
3. Gebiedsbeschrijving	14
3.1. HET PROJECTGEBIED	14
3.2. RAAKVLAKKEN MET ANDEREN PROJECTEN IN HET PROJECTGEBIED.....	15
4. Aanpak en planning.....	17
4.1. RESULTAAT VERKENNING: EEN BESLUIT OVER EEN VOORKEURSAALTERNATIEF	17
4.2. AANPAK VERKENNING	17
4.3. AFWEGINGSKADER	18
4.4. PLANNING VOOR DE DIJKVERSTERKING IS RICHTINGGEVEND.....	18
5. Hoe kunt u meedenken?.....	19
5.1. PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE	19
5.2. BESTUURLIJKE SAMENWERKING.....	20
5.3. FORMELE BESLUITVORMING	21

Samenvatting

De noordelijke en zuidelijke Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle moeten worden versterkt om het gebied achter de dijken te beschermen tegen hoogwater. De dijken voldoen niet meer aan de wettelijke normen. Dat is aanleiding voor Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDODelta) om samen met Waterschap Vechtstromen en andere overheden het project Veilige Vecht te starten. Dit project maakt onderdeel uit van het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).

In de eerste fase van dit project, de verkenningsfase, onderzoeken we wat er precies moet gebeuren om de Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle veilig te maken. Ook wordt onderzocht welke andere, zogenaamde systeemmaatregelen in het stroomgebied van de Vecht bij kunnen dragen aan de waterveiligheid. Uit onderzoek blijkt namelijk dat daardoor de waterstanden op de Vecht tussen Dalfsen en Zwolle lager kunnen worden waardoor er mogelijk een minder omvangrijke dijkversterking van de Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle nodig is. Daarnaast kunnen systeemmaatregelen bijdragen aan een klimaatbestendig watersysteem en kansen bieden voor gebiedsontwikkeling in de regio.

Project in drie fasen

Het project Veilige Vecht doorloopt drie fasen: de verkenningsfase, de planuitwerkingsfase en de realisatiefase (zie afbeelding 1.2). Dit startdocument kondigt het begin van het project met een verkenningsfase aan.

Start verkenningsfase

In september 2020 start het project met de verkenningsfase. We onderzoeken samen met bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties welke oplossingsrichtingen er zijn om de dijk te versterken. Daarnaast onderzoeken we ook of andere maatregelen in het stroomgebied van de Vecht kunnen bijdrage aan de waterveiligheid tussen Dalfsen en Zwolle. Begin 2023 ligt er een concept-Voorkeursalternatief dat we bespreken met bewoners, bedrijven en belanghebbenden. De Verkenning wordt afgerond met een besluit over een Voorkeursalternatief waarmee de waterveiligheid tussen Dalfsen en Zwolle wordt gewaarborgd. Het Voorkeursalternatief bestaat uit een maatregelenpakket dat in ieder geval dijkversterkingsmaatregelen bevat en mogelijk ook systeemmaatregelen. Na de Verkenning worden de maatregelen uit het Voorkeursalternatief verder uitgewerkt tot een definitief plan (planuitwerking) en volgt de realisatie.

Participatie en communicatie

Belanghebbenden, bewoners en geïnteresseerden worden gedurende het gehele project betrokken, vanaf de start van de Verkenning en tot het einde van de realisatiefase. In de verkenningsfase zijn er verschillende mogelijkheden en momenten om mee te denken en mee te werken om te komen tot een voorkeursalternatief. Dat doen we doormiddel van inloopbijeenkomsten, keukentafelgesprekken, spreekuren en ontwerpateliers. Op de projectwebsite veiligevecht.wdodelta.nl kan iedereen gedurende het project eenvoudig online meedenken en reageren op beschikbare actuele informatie of voorliggende keuzes. Via nieuwsbrieven, social media en de projectwebsite houden we iedereen op de hoogte van ontwikkelingen en voortgang van het project. Formele momenten van inbreng van zienswijzen zijn dit startdocument, de Notitie Reikwijdte en Detailniveau met de selectie van kansrijke alternatieven en onderzoeksmethode (2022), het concept-Voorkeursalternatief (2023) en het projectbesluit voor de planuitwerkingsfase (naar verwachting 2025). Via de nieuwsbrief worden belangstellenden altijd ruim van te voren geïnformeerd over bewonersbijeenkomsten en formele momenten.

Reageren op dit startdocument

Dit startdocument kondigt het begin van de verkenningsfase aan. Iedereen kan van 1 september tot en met 12 oktober 2020 reageren op dit startdocument en de aanpak het participatieproces. U kunt reageren op de volgende manieren:

- mondeling: tijdens een van de bewonersbijeenkomsten (data en locaties vindt u op de projectwebsite veiligevecht.wdodelta.nl) of telefonisch tijdens kantooruren via 088-2331200
- digitaal: via de projectwebsite veiligevecht.wdodelta.nl
- per post: Waterschap Drents Overijsselse Delta, Postbus 60, 8000 AB Zwolle

1. Inleiding

1.1. Aanleiding van dit project

De Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle moeten worden versterkt om het gebied achter de dijken te beschermen tegen hoogwater. Dat is aanleiding voor Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDODelta) om samen met andere overheden het project Veilige Vecht te starten. In dit project onderzoekt het waterschap WDODelta wat er precies moet gebeuren om de dijken veilig te maken. Ook wordt samen met waterschap Vechtstromen en andere overheden onderzocht welke andere maatregelen in het stroomgebied van de Vecht bij kunnen dragen aan de waterveiligheid tussen Dalfsen en Zwolle. Het verbeteren van de waterveiligheid kan via het versterken van de dijken, maar mogelijk ook met behulp van watersysteemmaatregelen in het stroomgebied van de Vecht. Daarbij worden ook kansen voor een klimaatbestendig watersysteem en gebiedsontwikkeling onderzocht.

Beoordeling Vechtdijken: dijkversterking nodig

De Waterwet schrijft voor dat de dijken regelmatig worden beoordeeld om te onderzoeken of deze voldoen aan de wettelijke waterveiligheidsnormen. Uit deze beoordeling blijkt dat de noordelijke en zuidelijke Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle niet aan de normen voldoen. Het Waterschap Drents Overijsselse Delta is verantwoordelijk voor het tijdig realiseren van de waterveiligheid zodat de dijken weer aan de normen voldoen. Het waterschap start daarom een verkenning naar mogelijke maatregelen om de waterveiligheid tussen Dalfsen en Zwolle te verbeteren. Dit project maakt onderdeel uit van het landelijke Hoogwaterbeschermings-programma (HWBP). In dit programma werken de waterschappen en Rijkswaterstaat samen aan versterking van de dijken voor een waterveilig Nederland in 2050.

Systeemmaatregelen kunnen bijdrage leveren aan waterveiligheid en een robuuster watersysteem

Uit onderzoek [Projectoverstijgende Verkenning (POV) Systeemmaatregelen Vecht, 2018] blijkt dat maatregelen in het stroomgebied van de Vecht kunnen bijdragen aan de waterveiligheid door het verlagen van de waterstanden op de Vecht tussen Dalfsen en Zwolle. Dit leidt mogelijk tot een minder omvangrijke dijkversterking van de Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle. Daarnaast kunnen systeemmaatregelen bijdragen aan een klimaatbestendig watersysteem en kansen bieden voor gebiedsontwikkeling van partners in de regio. Paragraaf 2.3 beschrijft wat systeemmaatregelen zijn en geeft een toelichting op de resultaten van dit onderzoek.

Start Verkenning in stroomgebied Vecht

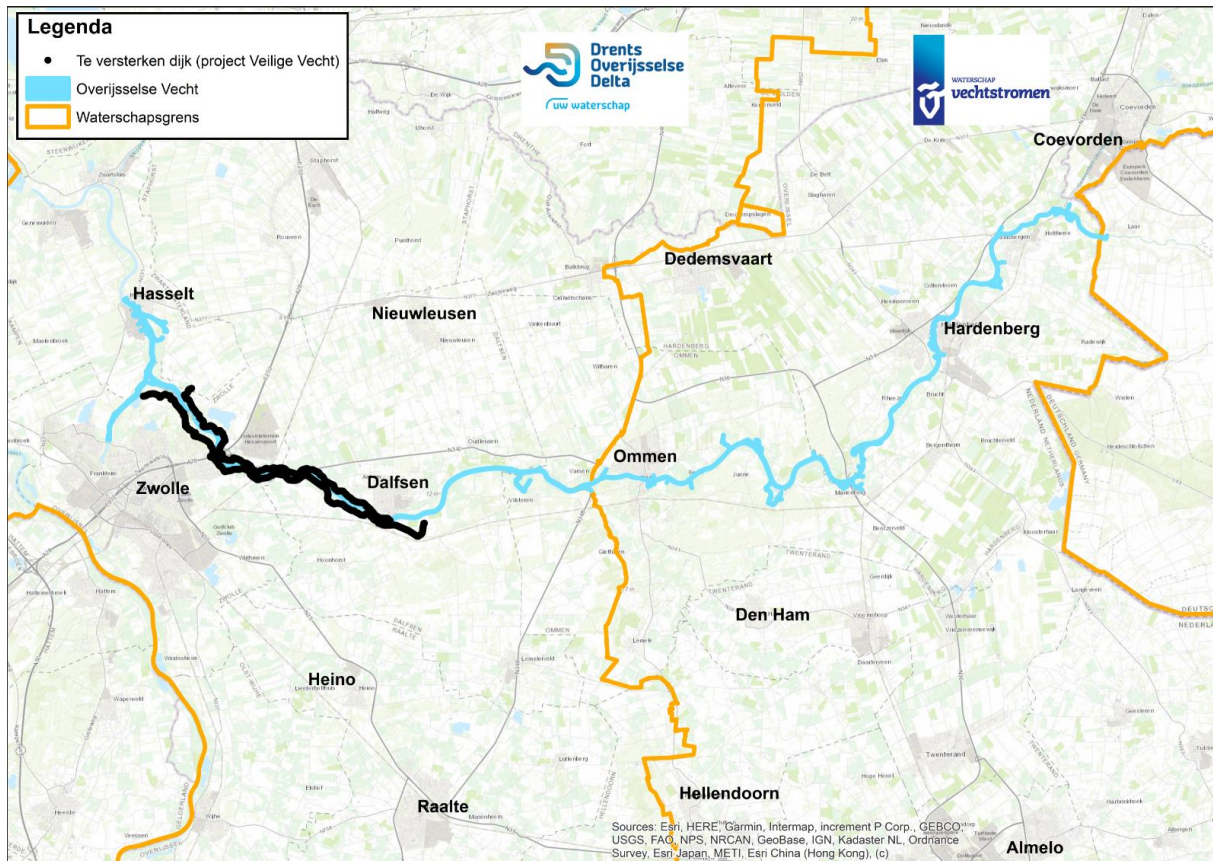
WDODelta start daarom samen met waterschap Vechtstromen een brede Verkenning waarbij zowel dijkversterkingsmaatregelen als systeemmaatregelen worden onderzocht in combinatie met kansen voor gebiedsontwikkeling. Dit startdocument kondigt het begin van deze verkenning aan. Het plangebied voor deze Verkenning is het Nederlands deel van het stroomgebied van de Vecht (zie Figuur 1-2).

1.2. Project op hoofdlijnen

Het project doorloopt op hoofdlijnen drie fasen: de verkenningsfase, de planuitwerkingsfase en de realisatiefase (zie Figuur 1-1). Elke fase wordt afgesloten met een besluit: hoe verder te gaan in de volgende fase. Deze methode wordt algemeen toegepast voor alle grote infrastructurele projecten in Nederland.

Figuur 1-1 Planning van het project op hoofdlijnen

Figuur 1-2 Stroomgebied Vecht, met dijktraject Dalfsen - Zwolle

1.3. Doel van dit document en leeswijzer

Met dit Startdocument wil WDOdelta laten weten dat ze start met het onderzoek naar maatregelen die kunnen worden getroffen om de waterveiligheid tussen Dalfsen en Zwolle te waarborgen. WDOdelta doet dit mede namens waterschap Vechtstromen, provincie Overijssel en de gemeenten Zwolle, Dalfsen, Hardenberg, Ommen en Zwartewaterland. Door aan het begin van deze verkenning dit aan te kondigen is voor bewoners en betrokkenen helder wat onderzocht gaat worden en wanneer en hoe daar op gereageerd kan worden.

Hiermee anticiperen de overheden op de Omgevingswet die naar verwachting begin 2021 in werking treedt. In de Omgevingswet is een kennisgeving van het voornemen en van de participatie verplicht onderdeel van de projectprocedure. Dit document is de formele kennisgeving van de start van de verkenning (kennisgeving voornemen) en de participatie (kennisgeving participatie) en geeft antwoord op de volgende vragen:

Waarom zijn er maatregelen nodig en hoe ziet deze opgave eruit?	Hoofdstuk 2
Waar vindt het project plaats?	Hoofdstuk 3
Hoe komen alternatieven tot stand en vindt de afweging tot een Voorkeursalternatief plaats?	Hoofdstuk 4
Welke procedure wordt doorlopen en wanneer vindt de besluitvorming plaats?	Hoofdstuk 4
Wanneer en op welke wijze wordt de omgeving betrokken?	Hoofdstuk 5
Hoe kan ik reageren op dit document?	Hoofdstuk 1

1.4. Informatie en mogelijkheid tot reactie

We horen graag uw reactie op dit document. U kunt hierbij denken aan het aandragen van mogelijke inhoudelijke ideeën of een reactie op de wijze waarop de omgeving betrokken wordt.

Startdocument inzien

Dit document is op 1 september 2020 openbaar gemaakt in de Staatscourant, Waterschapsblad en in diverse regionale kranten (zoals de Stentor) en in te zien op de projectwebsite: veiligevecht.wdodelta.nl. Daarnaast ligt dit document van 1 september tot en met 12 oktober 2020 ter inzage op een aantal locaties in het projectgebied (zie projectwebsite).

Meer informatie

Als u vragen heeft na aanleiding van deze notitie of meer wilt weten over het project bent u van harte welkom op een van de inloopbijeenkomsten. Ook kunt u contact opnemen met de omgevingsmanagers van het project door te mailen naar veiligevecht@wdodelta.nl. De data en locaties van de bijeenkomst en uitgebreidere contactgegevens vindt u op de projectwebsite veiligevecht.wdodelta.nl.

Reageren op dit startdocument

Iedereen kan van 1 september tot en met 12 oktober 2020 een reactie geven op de inhoud van dit document:

- mondeling: tijdens een van de inloopbijeenkomsten (data en locaties vindt u op de projectwebsite) of telefonisch tijdens kantooruren via 088-2331200
- digitaal: via de projectwebsite veiligevecht.wdodelta.nl
- per post: Waterschap Drents Overijsselse Delta, Postbus 60, 8000 AB Zwolle onder vermelding van project Veilige Vecht

Wat gebeurt er met uw reactie?

Uw reactie wordt betrokken bij de verdere uitwerking van het project, meegenomen bij de inventarisatie van mogelijke oplossingen of gebiedsontwikkeling, de aanscherping van het afwegingskader en/of de verdere uitwerking en invulling van de participatie.

Wat voor oplossingen kunt u aandragen?

Om uw oplossing mee te nemen in het onderzoek, moet deze in ieder geval een bijdrage leveren aan het oplossen van de waterveiligheidsopgave. Net als bij de andere oplossingen in de verkenning wordt een afweging gemaakt of deze verder worden onderzocht en verwerkt. Dat doen we op manier zoals beschreven in paragraaf 4.3. Dit betekent dat de oplossing invulling geeft aan de volgende uitgangspunten:

- de oplossing biedt maatschappelijke meerwaarde;
- de oplossing is technisch uitvoerbaar en juridisch uitvoerbaar (vergunbaar)
- de oplossing is betaalbaar (er is op tijd geld beschikbaar).

2. Opgave en doel

Het project Veilige Vecht heeft als doel om de waterveiligheid voor het gebied achter de dijken tussen Dalfsen en Zwolle te waarborgen. Het waarborgen van de waterveiligheid kan via het versterken van de dijken, maar ook met behulp van watersysteemmaatregelen in het stroomgebied van de Vecht. Dat biedt kansen voor een klimaatbestendig watersysteem en voor gebiedsontwikkeling. In de verkenning worden de verschillende maatregelen en de mogelijke koppeling met andere opgaven onderzocht en wordt een besluit genomen welke maatregelen worden uitgevoerd. Dit hoofdstuk beschrijft de doelen en ambities van het project, de opgave voor de verkenning en mogelijke oplossingen.

2.1. Doelen en ambitie Veilige Vecht

We doen dit project in de eerste plaats om te zorgen dat de dijken tussen Dalfsen en Zwolle niet kunnen doorbreken als het water in de Vecht extreem hoog is. Aan het einde van het project moet de dijk tussen Dalfsen en Zwolle sterk en hoog genoeg zijn en aan de wettelijke veiligheidseisen voldoen. Zo zorgen we voor waterveiligheid voor inwoners van Zwolle, Dalfsen en een groot deel van Salland.

De waterschappen Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen willen daarnaast kansen benutten voor:

- het realiseren van een (meer) klimaatbestendig en robuust watersysteem van de Vecht
- het realiseren van maatschappelijke meerwaarde door andere opgaven te koppelen aan de dijkversterking- en/of systeemmaatregelen (gebiedsontwikkeling). In het plangebied vinden tal van gebiedsontwikkelingen plaats of zijn er kansen voor gebiedsontwikkelingen. Vanuit deze gebiedsontwikkelingen ontstaan mogelijk kansen voor zowel dijkversterking- als voor de systeemmaatregelen. Bijvoorbeeld kansen om de dijk of systeemmaatregel goed in te passen in het gebied zelf of om de (ruimtelijke) kwaliteit van het gebied te verhogen. In de Verkenning worden de mogelijke kansen voor gebiedsontwikkeling met dijkversterking en systeemmaatregelen verkend op hun haalbaarheid.

De waterschappen willen deze ambitie samen met overheden en andere partners in het Vechtdal realiseren.

Samenvatting project opgave

De opgave voor project Vecht Dalfsen Zwolle is het waarborgen van de waterveiligheid tussen Dalfsen en Zwolle, waarbij kansen worden benut voor het realiseren van een klimaatbestendig watersysteem en voor gebiedsontwikkeling.

Het waarborgen van de waterveiligheid kan via het versterken van de dijken tussen Dalfsen en Zwolle of een combinatie van dijkversterking met systeemmaatregelen in het stroomgebied van de Vecht. In de verkenning worden daarom zowel dijkversterkingsmaatregelen als de bijdrage van systeemmaatregelen aan de waterveiligheid nu en in de toekomst onderzocht. Aan het einde van de Verkenning wordt bij de vaststelling van het Voorkeursalternatief besloten op welke wijze de waterveiligheid wordt verbeterd (alleen dijkversterking of een combinatie met systeemmaatregelen), zodat de dijk tussen Dalfsen en Zwolle op tijd aan de wettelijke veiligheidseisen voldoet. Omdat systeemmaatregelen kunnen leiden tot een minder omvangrijke dijkversterking is samenhangende besluitvorming over de dijkversterking en systeemmaatregelen nodig.

Vanwege de samenhang tussen systeemmaatregelen en de waterveiligheidsopgave voor de dijk is voorafgaand aan de vaststelling van het Voorkeursalternatief (2023) duidelijkheid nodig over de bijdrage van systeemmaatregelen aan waterstandsraling op de Vecht. Bij de Verkenning wordt daarom ingezet op nauwe samenwerking tussen partners in het Vechtdal en op bestuurlijk gedragen werkafspraken per stap voor de systeemmaatregelen.

2.2. Dijkversterking

2.2.1. Aanleiding: de waterveiligheidsopgave voor de Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle

In 2050 moeten alle dijken in Nederland voldoen aan de normen uit de Waterwet. Alle primaire waterkeringen (dijken) in Nederland worden regelmatig beoordeeld of deze voldoen aan de wettelijke veiligheidseisen. Uit de beoordeling van de sterkte van de Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle blijkt dat 29,6 km (88%) van de dijken niet sterk en/of hoog genoeg is en niet voldoet aan de veiligheidseisen. Deze eisen zijn gebaseerd op de verschillende manieren waarop een dijk kan falen. Dit worden de faalmechanismen genoemd. De Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle voldoen niet aan de veiligheidseisen voor de faalmechanismen hoogte, stabiliteit buitenwaarts, piping en stabiliteit bekleding. Er liggen binnen het projectgebied ook twee waterkerende kunstwerken die niet aan de eisen voldoen. Figuur 2-1 geeft de delen van de dijk weer die niet voldoen aan de norm.

Figuur 2-1 Waterveiligheidsopgave Vechtdijken Dalfsen Zwolle

Faalmechanismen

Hoogte: overloop en golfoverslag

De dijk is niet hoog genoeg. Doordat er teveel water over de dijk stroomt kunnen de kruin en het binnentalud eroderen waardoor de dijk bezwijkt.

Piping

Tijdens hoogwater ontstaan kanaaltjes (zandmeevoerende wellen) onder de dijk. Hierdoor kan water dat onder de dijk doorstroomt zand meevoeren, waardoor de dijk verzwakt en vervolgens bezwijkt.

Stabiliteit binnenwaarts: afschuiving van het binnentalud

De dijk is niet stabiel genoeg om weerstand te kunnen bieden bij hoogwater, waardoor delen van de dijk aan de landzijde kunnen afschuiven en de dijk bezwijkt.

Bekleding: erosie door beschadiging van bekleding

Door stroming en golven kan de grasbekleding beschadigd raken. De dijk kan bezwijken, doordat het onderliggende zand weg erodeert.

2.2.2. Actualisatie opgave voor de dijk tijdens Verkenning

De opgave voor de dijk tussen Dalfsen en Zwolle is voor de start van de Verkenning onderzocht en vastgesteld. Hieruit blijkt dat de dijk versterkt moet worden. Tijdens de verkenning doen we nog meer onderzoek waardoor we een beter beeld krijgen van hoe hoog en hoe sterk de dijk precies moet worden. Ook verwachten we tijdens de Verkenning een aantal ontwikkelingen die leiden tot nieuwe inzichten in de opgave voor de dijk.

We verwachten in ieder geval nieuwe inzichten te krijgen in:

- De sterkte van de grasbekleding op de zandige Vechtdijken: Voor een groot deel van het traject ligt de grasbekleding op een zandondergrond. Voor deze combinatie van gras en zandondergrond is in Nederland nog geen goede methode beschikbaar voor het beoordelen van de sterkte/erosiebestendigheid van de bekleding. Er bestaan alleen rekenregels voor een grasbekleding op een klei ondergrond. WDO Delta is daarom een onderzoek gestart naar grasbekleding waarbij met veldonderzoeken en –proeven de sterkere regels van grasbekledingen op een zandondergrond worden opgesteld en gevalideerd. De proeven binnen dit onderzoek worden in de winter van 2020/2021 uitgevoerd. De mijlpalen van dit Gras op zand-onderzoek zijn afgestemd op de mijlpalen in het project Veilige Vecht. De resultaten uit dit onderzoek komen uiterlijk januari 2022 beschikbaar.
- De waterstanden op de Vecht: De waterstanden in de Vecht worden berekend met hydraulische rekenmodellen. Vanuit nieuwe inzichten over waterstanden en wind worden deze modellen regelmatig bijgesteld. Op dit moment wordt er een studie uitgevoerd voor de Vecht (GRADE Vecht). Deze studie geeft nieuwe inzichten in de grootte van extreme afvoeren op de Vecht en komt eind 2021 beschikbaar. Deze nieuwe inzichten worden toegepast bij de actualisatie van de opgave.

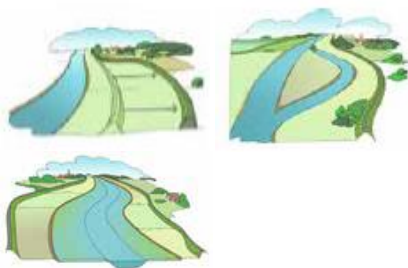
Vanwege de hierboven genoemde ontwikkelingen en nieuwe inzichten die in de loop van 2021 beschikbaar komen, vindt (volgens de huidige planning) begin 2022 een actualisatie van de opgave plaats. Dat betekent dat de dijkversterkingsmaatregelen voor de verschillende delen van de dijk pas vanaf 2022 worden ontworpen.

2.3. Systeemmaatregelen

Systeemmaatregelen zijn maatregelen in het stroomgebied van de Vecht die bijdragen aan de waterveiligheid tussen Dalfsen en Zwolle. Uit eerder onderzoek [POV Systeemmaatregelen Vecht, 2018] blijkt dat systeemmaatregelen in het stroomgebied van de Vecht kunnen bijdragen aan de waterveiligheid door het verlagen van de waterstanden op de Vecht tussen Dalfsen en Zwolle. Dit leidt mogelijk tot een minder omvangrijke dijkversterking van de Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle. Systeemmaatregelen kunnen ook bijdragen aan de klimaatrobustheid van het watersysteem en kunnen gecombineerd worden met andere opgaven in dit gebied

2.3.1. Onderzoek POV Systeemmaatregelen Vecht:

In 2017 en 2018 is door Waterschap Vechtstromen in samenwerking met WDO Delta en provincie Overijssel een onderzoek uitgevoerd naar watersysteemmaatregelen in het Vechtdal. Deze zogenoemde ProjectOverstijgende Verkenning (POV) Systeemmaatregelen Vecht (2018) had als doel om te verkennen of andere maatregelen (dan het versterken van de dijken) kunnen bijdragen aan de waterveiligheid rondom de Vecht in Overijssel. Uit dit onderzoek blijkt dat verschillende typen systeemmaatregelen in het Vechtdal de afvoer van de Vecht en/of de hydraulische belastingen (waterstanden en golven) op de dijken kunnen verlagen. Op deze manier kunnen systeemmaatregelen een bijdrage leveren aan de waterveiligheidsopgave tussen Dalfsen en Zwolle en de omvang van een dijkversterking tussen Dalfsen en Zwolle mogelijk beperken. In het onderzoek zijn de volgende typen maatregelen onderscheiden:

Rivierverruiming

Dit type systeemmaatregelen is gericht op het vergroten van het afvoerend vermogen van de Vecht. Dit zijn maatregelen die het stroombed van de rivier vergroten, waardoor de rivier en haar bedding meer afvoerend vermogen hebben. Voorbeelden zijn het terugleggen van de bestaande dijk, de aanleg van nevengeulen en het oplossen van hydraulische knelpunten.

	<p>Bergen langs de Vecht bij hoogwater Dit type systeemmaatregelen is gericht op het bergen van water in extreme hoogwatersituaties op lage plekken in het landschap en het vertragen van de afvoer. Ook verruwen van winter- en zomerbed kan zorgen voor vertraging van de afvoer en voor opstuwing, waardoor de waterstand in de rivier stroomopwaarts stijgt. Hierdoor neemt de berging in de rivier en in de laagtes langs de Vecht toe en wordt de afvoer vertraagt.</p>
	<p>Vasthouden in het stroomgebied Dit type systeemmaatregelen is gericht op het vasthouden en bergen van water in de haarvaten van het systeem. Hiermee wordt in extreme situaties de afvoer naar de Vecht verminderd. Op grote schaal water vasthouden in het stroomgebied betekent bij extreme omstandigheden het bergen van water op maaiveld.</p>

2.3.2. Te onderzoeken systeemmaatregelen

De systeemmaatregelen kunnen theoretisch binnen het gehele stroomgebied van de Vecht liggen. In de Verkenning ligt het accent hierbij in eerste instantie op Nederlands grondgebied en op de directe omgeving van de Vecht. Waar relaties met Duitsland aan de orde zijn zal afstemming plaatsvinden. Als daaruit oplossingen ontstaan die betekenisvol en met zekerheid gaan bijdragen aan de waterveiligheidsopgaven tussen Dalfsen en Zwolle kunnen deze in de verkenning worden betrokken.

Op basis van de inspiratie uit de POV systeemmaatregelen Vecht is gesproken met partners in het hele Vechtdal, van de Duitse grens tot en met Zwolle. Hieruit is een aantal gebieden naar voren gekomen waar het interessant is om systeemmaatregelen te onderzoeken (zie figuur 2-2). Voor deze gebieden geldt dat opgaven voor waterveiligheid gecombineerd zijn met andere opgaven, zoals energie, landbouw, natuur, etc. Deze indicatieve lijst met systeemmaatregelen wordt in de Verkenning in ieder geval onderzocht. De verwachting is dat hiermee een goede start gemaakt kan worden; in de vervolgstappen van de verkenningfase houden we de mogelijkheid open om ook andere systeemmaatregelen te verkennen.

Figuur 2-2: Gebieden waar systeemmaatregelen en andere opgaven in samenhang onderzocht worden

2.4. Mogelijke oplossingen

In de verkenningfase wordt een oplossing gezocht voor de waterveiligheidsopgave. Hiervoor wordt een afweging gemaakt tussen verschillende alternatieven. Een alternatief kan bestaan uit verschillende maatregelen. In hoofdstuk 4 is de aanpak en de wijze van beoordeling van de oplossingen beschreven. De volgende oplossingen worden in ieder geval onderzocht:

- Dijkversterking van zowel de noordelijke als de zuidelijke Vechtdijken, bijvoorbeeld:
  - o Dijkversterkingsmaatregelen aan binnendijkse zijde (landzijde)
  - o Dijkversterkingsmaatregelen aan buitendijkse zijde (uiterwaarden)
  - o Dijkversterking door middel van constructies in de dijk
- Dijkversterking in combinatie met watersysteemmaatregelen in het stroomgebied van de Vecht tot aan grens met Duitsland die een bijdrage leveren aan de waterveiligheid tussen Dalfsen en Zwolle

Een zorgvuldige ruimtelijke inpassing van waterveiligheidsmaatregelen in de omgeving is onderdeel van de uitwerking van het ontwerp van de alternatieven.

De kansen voor een meer klimaatbestendig watersysteem en voor andere opgaven kunnen in het ontwerp van deze maatregelen worden meegenomen. Het gaat dan om opgaven die logisch samenhangen doordat ze in de directe omgeving van te nemen maatregelen (dijk en/of systeemmaatregel) plaatsvinden en waarvoor de uitvoeringstermijn in de tijd overeenkomt met de waterveiligheidsmaatregelen. Bij de afweging over realisatie van deze kansen wordt door de partners o.a. gekeken of de maatregelen maatschappelijke meerwaarde bieden, technisch en juridisch uitvoerbaar zijn en of er tijdig budget voor is.

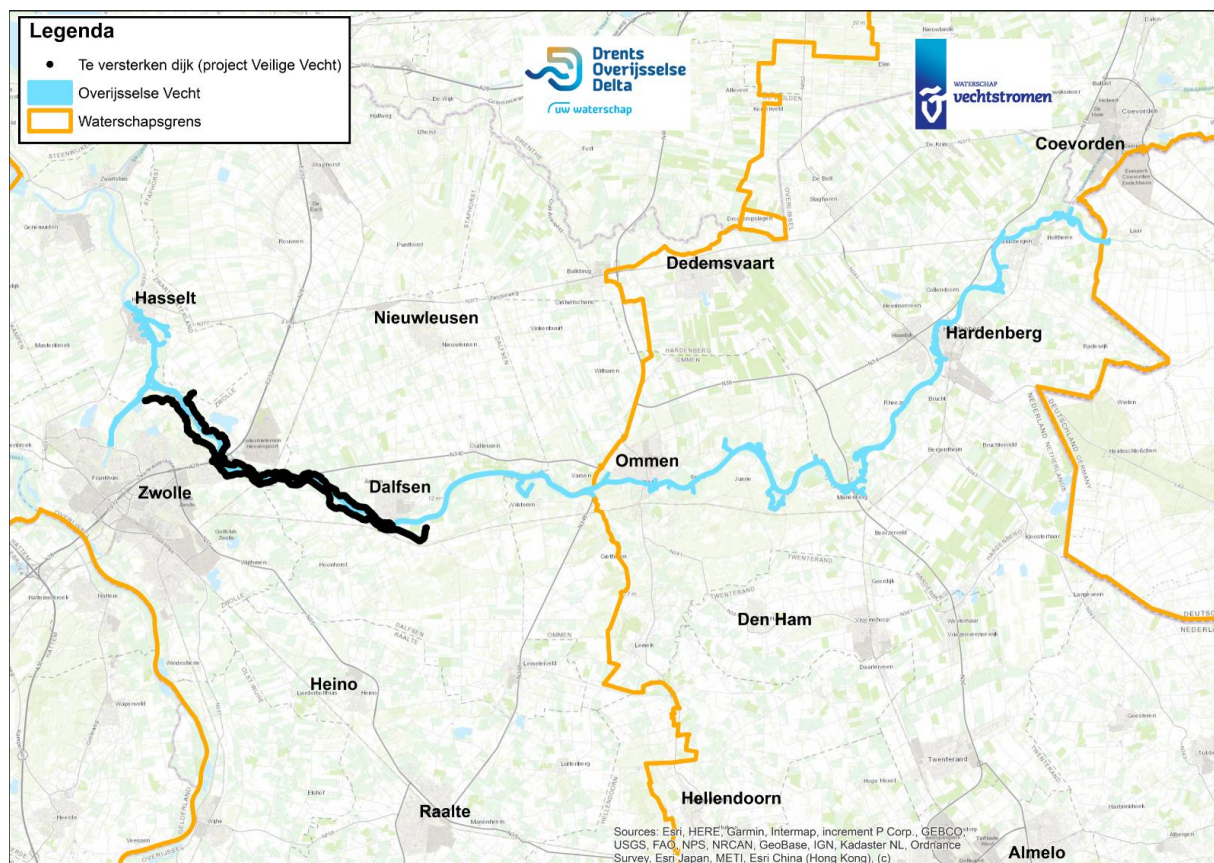
Via gesprekken met overheden en partners van Ruimte voor de Vecht zijn voorafgaand aan de Verkenning diverse kansen en opgaven geïnventariseerd die mogelijk samenhangen met de dijkversterkings- of systeemmaatregelen. Voorbeelden zijn: nieuwe fietsroutes, verbetering van de waterkwaliteit (KaderRichtlijnWater-opgave), kansen voor landbouw of natuurontwikkeling, duurzaamheid, recreatieve mogelijkheden of woningbouw. Ook tijdens de verkenningfase kunnen kansen voor gebiedsontwikkeling met systeemmaatregelen of dijkversterking ingebracht worden.

3. Gebiedsbeschrijving

De verkenning is erop gericht om alle mogelijke oplossingsrichtingen voor zowel dijkversterking als systeemmaatregelen in beeld te brengen en te onderzoeken. De systeemmaatregelen kunnen theoretisch binnen het gehele stroomgebied van de Vecht liggen. Voor dit onderzoek is het projectgebied afgebakend tot het Nederlandse deel van het stroomgebied van de Vecht. Het gebied waar de dijken moeten worden versterkt ligt tussen Zwolle en Dalfsen. Dit hoofdstuk beschrijft de belangrijkste kenmerken van het gebied waarin het project plaatsvindt.

3.1. Het projectgebied

Het Nederlandse deel van het stroomgebied van de Vecht begint wanneer de Vecht over de grens komt vanuit Duitsland en eindigt net voorbij Zwolle in het Zwarte Water. Tussen de Duitse grens en de samenkomst van de Regge en de Vecht bij Varsen valt de Vecht in het beheergebied van waterschap Vechtstromen. Ook een groot deel van Twente is onderdeel van het stroomgebied van de Vecht. Vanaf Varsen tot aan de uitmonding in het Zwarte Water valt de Vecht in het beheergebied van WDO Delta. Het karakter van de Vecht in beide beheergebieden verschilt in zekere mate. In het beheergebied van Vechtstromen takken diverse zijtakken aan, is het verhang groter, liggen vele oude meanders, is het landschap kleinschaliger en liggen er regionale keringen langs de Vecht. In het beheergebied van WDO Delta is de Vecht breder en het landschap grootschaliger, meer open van karakter, en zijn de dijken aangewezen als primaire waterkeringen.

Figuur 3-1 Projectgebied stroomgebied Vecht, met afgekeurde Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle

Wanneer de Overijsselse Vecht vanuit Duitsland ons land binnenstroomt is het gebied redelijk vlak en een voornamelijk agrarische omgeving. In het middendeel tussen Hardenberg en Dalfsen draineert de rivier haar omgeving en liggen oude (afgetakte) rivierarmen. Benedenstrooms van Dalfsen liggen uiterwaarden met slingerende oude dijken, tientallen wielen en kolken aan weerszijden van de dijk, fraaie landgoederen en agrarische buurtschappen op de rivierduinen. Dichter bij Zwolle wordt het landschap dynamischer door de stad Zwolle, spoorlijnen en de A28-corridor.

Grote delen van het Vechtdal maken deel uit van het Natuurnetwerk Nederland van Nederland. Binnen dit gebied wordt gestreefd naar natuurwaarden en inrichting conform de provinciale natuurdoelstellingen. Daarnaast zijn sommige delen onderdeel van Natura 2000 gebied Vecht-Beneden Regge en bij de aansluiting op het Zwarte Water bij Zwolle ligt het Natura 2000 gebied uiterwaarden Zwarte Water en Vecht.

3.1.1. Kenmerken van de Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle

In figuur 3-1 is (met dikke zwarte lijn) de ligging te zien van de dijken met een waterveiligheidsopgave. Deze keringen liggen tussen Dalfsen en de uitmonding van de Vecht in het Zwarte Water ten Westen van Zwolle.

Dalfsen

In Dalfsen ligt de rivier dicht tegen het dorp aan, op die locatie grenst de Vecht via een kade aan de bebouwing, net voorbij het centrum liggen uiterwaarden die in de richting van Zwolle steeds breder worden. De Hessenweg (N340) loopt tussen Zwolle en Dalfsen parallel aan de Vecht. Tussen de Hessenweg en de Vecht liggen diverse agrarische bedrijven buitendijks deels in de gemeente Zwolle en deels in gemeente Dalfsen.

Aan de zuidzijde van de Vecht zijn de uiterwaarden groter en maken deze deel uit van het Natuur Netwerk Nederland, uiterwaarden Vecht. In de uiterwaarden liggen diverse wielen en kolken en eenzijdig aangetakte strangen. Ook grenst de kering aan de zuidzijde aan drinkwaterwingebied Vechterweerd.

Zwolle

In het Zwolse deel kruist de Vecht een spoorbrug en de A28. De uiterwaarden maken aan beide zijden van de Vecht deel uit van Natura2000 gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. Ten Noordwesten van Zwolle ligt een jachthaven met camping buitendijks, ten noorden van de Vecht bedrijventerrein Hessenpoort. Verderop grenst de Vecht aan het buurtschap Haerst. De Vecht stroomt vanuit Haerst verder Noordwestelijk richting de aansluiting op het Zwarte Water. Uiteindelijk mondt de Vecht in brede uiterwaarden uit die deel uit maken van N2000 gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht.

Aan de zuidzijde grenzen in Zwolle de wijk Berkum en de Berkumer kolk direct aan de dijk. Ten westen van de A28 worden de uiterwaarden breder en ligt de Agnietenplas, een recreatieplas die niet in open verbinding staat met de Vecht. Ten westen van de Agnietenplas liggen diverse kleine kolken, waarna de Vecht met brede uiterwaarden uitstroomt in het Zwarte Water. Dit gebied wordt de Buitenlanden van Langenholte genoemd. Ook dit gebied maakt deel uit van het N2000 gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht met veel hooilanden.

3.2. Raakvlakken met anderen projecten in het projectgebied

In het stroomgebied van de Vecht vinden momenteel verschillende projecten plaats die een raakvlak hebben met dit project. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen vastgestelde plannen en ontwikkelingen of projecten in het gebied die nog in voorbereiding zijn.

Een voorbeeld van een vastgesteld plan is de ontwikkeling van Buitenlanden Langenholte door landschap Overijssel. Ook in het kader van het programma Ruimte voor de Vecht lopen diverse initiatieven in het Vechtdal, bijvoorbeeld voor het verbeteren van een veilige afvoer bij hoogwater met de versterking van natuur rond de rivier. Hierbij ontstaan ook nieuwe kansen voor bijvoorbeeld recreatie en toerisme in het Vechtdal. Het programma omvat meer dan zestig projecten variërend van nevengeulen tot natuurvriendelijke oevers en aanlegsteigers langs de rivier.

In het benedenstroomse deel van het projectgebied zijn verschillende projecten in voorbereiding of uitvoering, zoals het aanleggen van de Vechtdal verbinding (Verlegging N340), de ontwikkeling van bedrijventerrein Hessenpoort en de visievorming voor het centrumplan Dalfsen. Daarnaast wordt aansluitend aan het projectgebied een dijkversterking voor de Stadsdijken van Zwolle voorbereid. Dit project 'Stadsdijken Zwolle' wordt uitgevoerd door het waterschap Drents Overijsselse Delta en de maatregelen worden naar verwachting uitgevoerd in de periode 2021-2023.

Aansluitend aan het beoordeelde dijktraject Vecht Dalfsen Zwolle ligt aan de oostzijde het dijktraject 'Vecht Oost'. Vanwege de lage landelijke urgentie staat het dijkversterkingsproject voor dit traject geprogrammeerd op het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma met start Verkenning na 2030. Aan de noordwestelijke zijde sluit het dijktraject Vecht Dalfsen Zwolle aan op het traject Vecht-Zwartewaterland. Ook dit dijktraject staat op het landelijke programma met start Verkenning na 2030. Beide dijktrajecten zijn geen onderdeel van dit project Veilige Vecht.

In de Verkenning wordt daarnaast gekeken naar raakvlakken met andere opgaven en doelen die samenhangen met dit project. Voorbeelden van opgaven in het Vechtdal die samenhangen met mogelijke systeemmaatregelen zijn energietransitie of klimaatadaptatie, zoals het voorkomen van verdroging of bergen van piekbuien.

4. Aanpak en planning

Dit hoofdstuk beschrijft de aanpak en planning van het project, op welke wijze de keuze van maatregelen plaatsvindt en hoe de maatregelen uiteindelijk worden vastgelegd in een formeel besluit. In de Verkenning werkt het project in een aantal stappen toe van ideeën naar besluitvorming over een Voorkeursalternatief. Dit voorkeursalternatief wordt in de planuitwerkingsfase verder uitgewerkt tot een plan.

4.1. Resultaat Verkenning: een besluit over een voorkeursalternatief

De Verkenning leidt tot een besluit over een Voorkeursalternatief waarmee de waterveiligheid tussen Dalfsen en Zwolle wordt gewaarborgd en kansen worden benut voor een klimaatbestendig watersysteem. Het Voorkeursalternatief bestaat uit een maatregelenpakket dat in ieder geval dijkversterkingsmaatregelen bevat en mogelijk ook systeemmaatregelen. In de Verkenning wordt een keuze gemaakt tussen alternatieven met enkel dijkversterking en alternatieven met een combinatie van dijkversterking met systeemmaatregelen. Het besluit over het Voorkeursalternatief is voorzien van:

- Een goede onderbouwing ten aanzien van de doelbereik/effectiviteit en uitvoerbaarheid van de maatregelen in het Voorkeursalternatief
- Een onderbouwing van de betaalbaarheid van de maatregelen in het Voorkeursalternatief
- De benodigde besluiten in het vervolg van het project (en met name de planuitwerkingsfase)

4.2. Aanpak verkenning

In de Verkenning wordt een oplossing gezocht waarmee de waterveiligheidsopgave tussen Dalfsen en Zwolle wordt gewaarborgd. Daarvoor worden verschillende alternatieven onderzocht, waarbij de verwachting is dat er alternatieven zijn met alleen dijkversterking en integrale alternatieven die bestaan uit zowel dijkversterkings- als systeemmaatregelen. De Verkenning wordt in drie stappen aangepakt (zie Figuur 4-1). In elke stap is het mogelijk om te participeren. De momenten en manieren om te participeren zijn weergegeven in paragraaf 5.1.

Figuur 4-1 Planning van de verkenningsfase

Stap 1: Inventariseren oplossingen

De Verkenning start met het in beeld brengen van gebiedskenmerken en kwaliteiten, het inventariseren van oplossingen voor de waterveiligheidsopgave en het zoeken naar kansen om deze te combineren met andere opgaven. Deze stap eindigt met het besluit welke oplossingen verder worden onderzocht in het project. Eenieder is uitgenodigd om ideeën voor oplossingen die bijdragen aan de waterveiligheidsopgave van het project in te brengen (zie hoofdstuk 5).

Stap 2: Actualiseren opgave en samenstellen alternatieven

In deze stap worden de alternatieven (voor dijkversterking, systeemmaatregelen en kansen voor gebiedsontwikkeling) geanalyseerd en gecombineerd tot (kansrijke) alternatieven. Daarnaast wordt de ontwerpogave geactualiseerd. Tijdens deze stap komen namelijk een aantal onderzoeken beschikbaar die nieuwe inzichten kunnen opleveren voor de waterveiligheidsopgave tussen Dalfsen en Zwolle (zie paragraaf 2.2.2.). Daarom vindt aan het einde van deze stap een actualisatie van de opgave plaats. De stap eindigt met het vaststellen van de geactualiseerde opgave en de kansrijke alternatieven.

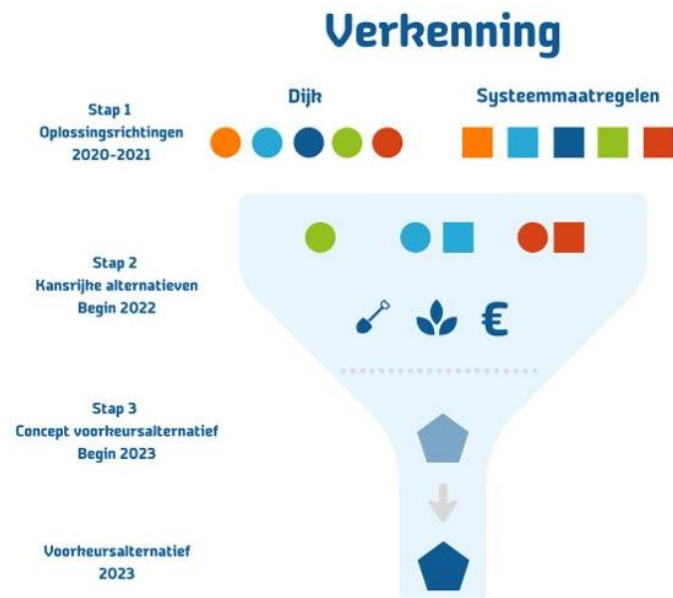
De geactualiseerde opgave en de kansrijke alternatieven die in stap 3 van de Verkenning worden onderzocht worden vastgelegd in een Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Deze notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt ter inzage gelegd gedurende zes weken. Eenieder kan op deze notitie reageren.

Stap 3: Onderzoeken kansrijke alternatieven en besluitvorming Voorkeursalternatief

In deze stap worden de kansrijke alternatieven onderzocht en wordt een Voorkeursalternatief geselecteerd en vastgesteld. Hiervoor worden de kansrijke alternatieven uitgewerkt en ingepast in de omgeving. Een nog op te stellen Ruimtelijk Kwaliteitskader vormt hiervoor een kader. Ook worden de voor- en nadelen van de alternatieven in beeld gebracht op basis van het afwegingskader. De (milieu)effecten van de alternatieven worden vastgelegd in een Milieueffectrapportage (MER).

In de MER wordt een aantal onderscheidende alternatieven onderzocht en de (milieu)effecten in beeld gebracht. Dit is belangrijke beslisinformatie voor de keuze voor een Voorkeursalternatief.

Aan het einde van deze stap wordt het concept-Voorkeursalternatief voorgelegd aan de omgeving. Daarna wordt het definitieve Voorkeursalternatief bestuurlijk vastgesteld. Het Voorkeursalternatief kan bestaan uit alleen dijkversterkingsmaatregelen, of een combinatie van zowel dijkversterking als systeemmaatregelen en gebiedsontwikkeling.

4.3. Afwegingskader

Voor het beoordelen van de alternatieven en het selecteren van een voorkeursalternatief wordt een afwegingskader opgesteld en bestuurlijk vastgesteld. De volgende afwegingsthema's zijn daarvoor de basis: doelbereik (zoals de mate waarin de oplossing bijdraagt aan de waterveiligheidsopgave), haalbaarheid (zoals bekostiging, eigenaarschap, technische uitvoerbaarheid en juridische uitvoerbaarheid) en effecten op de omgeving (zoals milieueffecten). Ook moeten de oplossingen aan de beschreven uitgangspunten in paragraaf 1.4 voldoen. De kosten voor de dijkversterking worden uitgedrukt in *life cycle costs* waarbij zowel investeringen als beheerkosten worden meegenomen. Naast deze criteria wordt ook gekeken naar de mate van duurzaamheid en de kansen voor maatschappelijke meerwaarde door het realiseren van andere gebiedsontwikkelingen. Het uitgewerkte afwegingskader en het bijbehorende beoordelingskader voor het in beeld brengen van de milieueffecten wordt beschreven in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

4.4. Planning voor de dijkversterking is richtinggevend

Voor de uitwerking van het plan is de urgentie van de waterveiligheidsopgave tussen Dalfsen en Zwolle van belang. De dijken tussen Dalfsen en Zwolle voldoen namelijk niet meer aan de huidige veiligheidseisen. Daarom staat de dijkversterking tussen Dalfsen en Zwolle op het landelijke hoogwaterbeschermingsprogramma geprogrammeerd in de periode 2020-2029. Aan het einde van deze periode moet de dijk 'veilig' zijn en aan de veiligheidseisen voldoen.

Een verkenning naar dijkversterking binnen het hoogwaterbeschermingsprogramma duurt doorgaans 2 jaar. Om de systeemmaatregelen goed te kunnen onderzoeken en de bijdrage aan waterveiligheid te kunnen beoordelen is voor deze verkenning ruim 3 jaar uitgetrokken.

5. Hoe kunt u meedenken?

De stappen van de Verkenning worden in overleg met grondeigenaren, inwoners, bedrijven en maatschappelijke (belangen)organisaties doorlopen. Daarnaast wordt in de Verkenning nauw samengewerkt tussen de betrokken overheden en maatschappelijke organisaties.

In het project zijn verschillende momenten opgenomen waarop belanghebbenden geïnformeerd worden en kunnen meedenken bij de verschillende stappen van het project. Deze momenten zijn onderverdeeld in formele (wettelijk vastgelegde) en informele momenten. De hoofdlijn van het participatieproces is beschreven in paragraaf 5.1. De wettelijk vastgelegde momenten zijn beschreven in paragraaf 5.3.

5.1. Participatie en communicatie

Waterschap Drents Overijsselse Delta en Waterschap Vechtstromen hebben samen met de andere bestuurlijke partners als ambitie de omgeving te betrekken bij dit project om te komen tot maatschappelijk begrip voor de opgave en het proces en een bestuurlijk gedragen oplossing die bijdraagt aan de realisatie van de doelen van het waterschap. We doen dit project 'in verbinding met de omgeving'.

Doel participatie

Waterschap Drents Overijsselse Delta en waterschap Vechtstromen voeren dit project 'in verbinding met de omgeving' uit. Wij willen bewoners en belanghebbenden betrekken bij dit project omdat we:

- er grote waarde aan hechten dat iedereen die woont achter de Vechtdijken zich bewust is van het belang van waterveiligheid;
- ons bewust zijn dat de opgave de leefomgeving van belanghebbenden raakt en willen begrijpen welke belangen, zorgen en kansen er zijn;
- belangen van anderen en kansen zoveel mogelijk willen meenemen binnen de kaders en randvoorwaarden van het project;
- ervan overtuigd zijn dat de kennis van bewoners uit het gebied bijdraagt aan de kwaliteit van de plannen;
- streven naar het benutten van kansen in het gebied met de investering die wij doen met dit project;
- de samenwerking met de bestuurlijke en maatschappelijke partners essentieel vinden om te komen tot een geaccepteerd besluit.

Momenten voor inbreng in de Verkenning

Belanghebbenden worden gedurende het gehele project betrokken. Het participatieproces vindt plaats vanaf de start van de Verkenning en wordt voorgezet tot einde van de realisatiefase. In de Verkenning worden belanghebbenden op verschillende momenten geraadpleegd, geïnformeerd en/of benaderd om mee te denken en mee te werken om te komen tot een voorkeursalternatief. De belangrijkste momenten in het participatieproces van de verkenningsfase zijn:

- Reageren op dit startdocument en het participatieproces (1 september tot en met 12 oktober 2020)
- Aandragen van oplossingsrichtingen en gebiedskennis (2020 en 2021)
- Reageren op de selectie van kansrijke alternatieven en de onderzoeksmethode (reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau, 2022)
- Meedenken bij de uitwerking van de kansrijke alternatieven (2022)
- Meedenken bij de beoordeling van de kansrijke alternatieven (2022)
- Reageren op het concept-VKA (naar verwachting: begin 2023)
- Planuitwerkingsfase: zienswijze op het plan (Projectbesluit, naar verwachting in 2025)

Het participatieproces in de Verkenning bestaat globaal uit twee delen. het eerste deel van de Verkenning (stap 1 en 2) richt de participatie zich op meedenken over het gehele gebied over ruimtelijke kwaliteit en koppelen van opgaven, het meegeven van zorgen/wensen en het inbrengen van mogelijke oplossingsrichtingen. Het tweede deel (stap 3, vanaf kansrijke) gaat het over meedenken over het gebiedsgericht uitwerken van dijkversterkingsalternatieven en van systeemmaatregelen en meekoppelkansen. Ook wordt in deze fase het draagvlak van de verschillende alternatieven in beeld gebracht.

Mogelijkheden om te participeren

In dit project zijn er verschillende manieren en vormen waarop bewoners, belanghebbenden en geïnteresseerden kunnen meedenken of meewerken in dit project:

- **Inloopbijeenkomsten.** Tijdens de Verkenning organiseert het waterschap regelmatig inloopbijeenkomsten waar geïnteresseerde bewoners en belanghebbenden worden geïnformeerd over de voortgang van het project. Tijdens deze bijeenkomsten is het projectteam aanwezig om in gesprek te gaan over uw ideeën of vragen.
- **Keukentafelgesprekken en grondeigenaren bijeenkomsten.** Grondeigenaren zijn voor de start van de Verkenning per brief benaderd en uitgenodigd voor een startbijeenkomst. In de verkenningsfase wordt deze groep groepsgewijs uitgenodigd om mee te denken en in de planuitwerkingsfase wordt elke grondeigenaar individueel betrokken. In de planuitwerkingsfase maakt het waterschap afspraken met grondeigenaren over het tijdelijk of permanent gebruik van benodigde gronden voor de dijkversterking. Grondeigenaren worden altijd persoonlijk uitgenodigd voorafgaand aan belangrijke besluitvormingsmomenten.
- **Inloop voor vragen of gesprek met het projectteam** in sluiswachterwoning Vechterweerd. Midden in het projectgebied staat de sluiswachterwoning bij stuw Vechterweerd. Het projectteam is hier regelmatig aanwezig om in gesprek te gaan over uw ideeën of vragen.
- **Digitale participatie:** via de projectwebsite veiligevecht.wdodelta.nl kan een ieder gedurende het project eenvoudig online meedenken en reageren op beschikbare informatie of voorliggende keuzes.
- **Ontwerpateliers.** In ontwerpateliers wordt samen met vertegenwoordigers van collectieve en maatschappelijk belangen en een aantal bewoners gewerkt aan de uitwerking van oplossingsrichtingen en alternatieven. Ook wordt deze groep geraadpleegd bij locatie overstijgende dilemma's. In deze ontwerpateliers wordt (gebieds)kennis uitgewisseld, alternatieven en ideeën voor het ontwerp uitgewerkt en wordt stapsgewijs toegewerkt naar besluitvormingsmomenten. Dit doen we vanuit de overtuiging dat samen ontwerpen leidt tot een beter plan.

Communicatie en informatie over het project

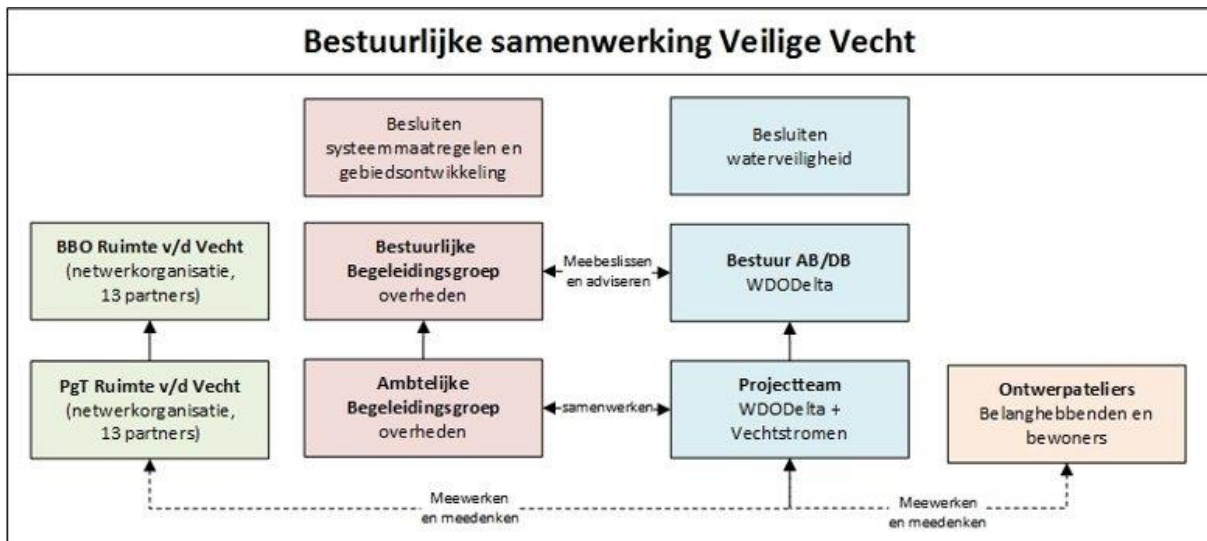
Gedurende het project worden alle geïnteresseerden daarnaast via inloopbijeenkomsten, nieuwsbrieven, social media en de projectwebsite op de hoogte gehouden van ontwikkelingen en voortgang van het project. Voorafgaand aan belangrijke (besluitvormings)momenten in het project vindt altijd een inloopbijeenkomst plaats zodat iedereen kan reageren op het voorstel of vragen kan stellen over het voorgenomen besluit. De projectwebsite veiligevecht.wdodelta.nl biedt altijd de meest actuele informatie over het project en geeft basis informatie over de aanleiding van het project en contactinformatie over hoe u mee kunt denken of informatie kan opvragen.

5.2. Bestuurlijke samenwerking

De Verkenning wordt uitgevoerd onder leiding van waterschap Drents Overijsselse Delta in nauwe samenwerking met waterschap Vechtstromen, provincie en gemeenten. Het waterschap Drents Overijsselse Delta is verantwoordelijk voor het tijdig en binnen budget realiseren van de waterveiligheid van de Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle. Vanwege deze verantwoordelijkheid is het waterschap trekker van deze Verkenning en neemt waterschap Drents Overijsselse Delta de beslissingen in dit project ten aanzien van de waterveiligheid in haar beheersgebied. Vanwege de samenhang met andere opgaven en de verantwoordelijkheden daarvoor van andere overheden vindt voor de systeemmaatregelen gezamenlijke besluitvorming plaats in de Bestuurlijke Begeleidingsgroep. De partners hebben ook een belangrijke rol bij het besluitvorming over meekoppelkansen met de dijkversterking. De Bestuurlijke Begeleidingsgroep bestaat uit waterschap Drents Overijsselse Delta (voorzitter), waterschap Vechtstromen, Provincie Overijssel, gemeente Zwolle, gemeente Dalfsen, gemeente Hardenberg, gemeente Ommen, gemeente Zwartewaterland.

We werken daarnaast nauw samen met diverse partners in het gebied. Vanuit de Verkenning Veilige Vecht wordt samengewerkt met het platform Ruimte voor de Vecht. Ook wordt het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO) Ruimte voor de Vecht regelmatig geïnformeerd over en betrokken bij ontwikkelingen in dit project. Dit platform bestaat uit de diverse overheden langs de Vecht, LTO, SBB, VNO/NCW en Marketing Oost.

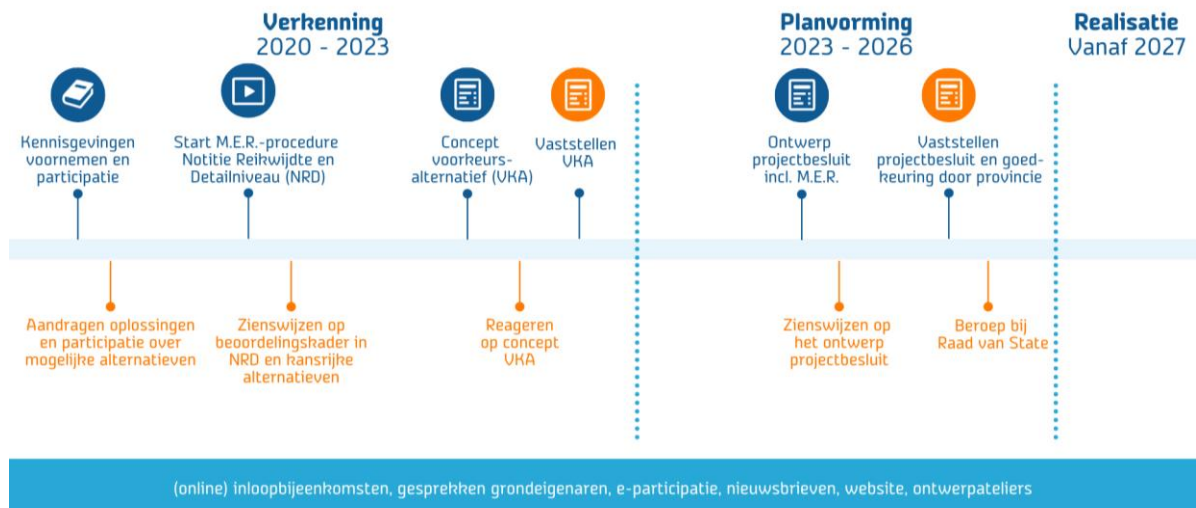
In de loop van de verkenning kan de bestuurlijke samenwerking (zie figuur 5-1) worden aangepast als daar aanleiding toe is. Zo kunnen partijen aan de bestuurlijke begeleidingsgroep worden toegevoegd. Ook kunnen afspraken gemaakt worden met initiatiefnemers van systeemmaatregelen over de wijze van onderzoeken en uitwerken van systeemmaatregelen en het trekkerschap voor het gebiedsproces.

Figuur 5-1 Bestuurlijke samenwerking Veilige Vecht

5.3. Formele Besluitvorming

Om de waterveiligheid tussen Dalfsen en Zwolle te verbeteren wordt aan het eind van de planuitwerking een besluit genomen. Voor project Veilige Vecht is dit het projectbesluit. In figuur 5-2 zijn de te doorlopen procedurestappen tot aan het opstellen van een (ontwerp) projectbesluit schematisch weergegeven.

Figuur 5-2 Procedurestappen en reactiemogelijkheden inwoners en belanghebbenden

Hieronder zijn de stappen één voor één kort toegelicht.

Procedurestap	Toelichting
1. Start verkenning met kennisgeving voornemen Verkenning en kennisgeving participatie.	<p>De Verkenning start met de kennisgeving van het dagelijks bestuur van het waterschap over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het voornemen Verkenning: beschrijving opgave, wijze uitvoering verkenning en termijn verkenning; • dat een ieder in de gelegenheid is binnen een te stellen termijn mogelijke oplossingen voor de opgave voor te dragen. Het bevoegd gezag geeft daarbij uitgangspunten voor het redelijkerwijs in beschouwing nemen van die oplossingen. • participatie: kennisgeving (voor de start van de verkenning) over hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen worden betrokken. <p>Het bevoegd gezag besluit welke oplossingen in beschouwing worden genomen. Het waterschap is bevoegd gezag en initiatiefnemer.</p>
2. Start m.e.r.-procedure (Milieueffectrapportage): publicatie Notitie reikwijdte en detailniveau	<p>In de notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt beschreven welke alternatieven (combinatie van oplossingen) worden onderzocht en welke milieuaspecten worden beoordeeld. Voor project Veilige Vecht betekent dit dat de locatie van de kansrijke systeemmaatregelen bekend zijn en de opgave van de dijkversterking. Provincie Overijssel is bevoegd gezag voor de m.e.r. procedure.</p>
3. Voorkeursalternatief	<p>In de verkenningsfase wordt, samen met de omgeving, toegewerkt naar een voorkeursalternatief (VKA): de meest wenselijke maatregelen om uit te werken. Dit betreft een VKA met alleen dijkversterking en meekoppelkansen, of een VKA met zowel dijkversterking, systeemmaatregelen en kansen voor gebiedsontwikkeling. Aan het eind van de verkenningsfase wordt dit VKA bestuurlijk vastgesteld door het bestuur van het waterschap. Er wordt geen formele voorkeursbeslissing in het kader van de omgevingswet genomen.</p>
4. (Ontwerp-) projectbesluit	<p>In de planuitwerking wordt het VKA nader uitgewerkt en opgenomen in een (ontwerp-)projectbesluit. Het (ontwerp-)projectbesluit bevat een beschrijving van het project, relevante permanente of tijdelijke maatregelen om het project te realiseren, en maatregelen om nadelige effecten voor de omgeving te voorkomen, verzachten of compenseren. Deze informatie wordt onderbouwd in het MER (milieueffectrapport). Het ontwerp-projectbesluit wordt samen met het MER gedurende 6 weken ter inzage gelegd. In deze 6 weken heeft iedereen de mogelijkheid om op het plan te reageren. Na deze inspraak periode wordt het definitieve projectbesluit vastgesteld door het waterschap en goedgekeurd door GS van Provincie Overijssel. Op het goedgekeurde besluit kan men in beroep gaan. De realisatie van het project gaat van start zodra er geen beroepen (meer) zijn.</p> <p>De systeemmaatregelen kunnen afhankelijk van het doel, locatie en opgaven die hieraan gekoppeld zijn, mogelijk worden gemaakt met een Projectbesluit van de provincie, een Projectbesluit of vergunning van een van de waterschappen of een besluit van een gemeente. Ook op deze besluiten is voor bewoners en belanghebbenden mogelijkheid tot zienswijze en beroep.</p>